



Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Telephone
Mobile 95717945
e-mail ove.myrold@sas.no

Our ref
OM.06.12.12

6. desember 2012

Høring - spørsmål om endringer i utlendingsforskriften for internasjonal luftfart.

SAS viser til høringsbrev av 29.10.2012 vedrørende oppholdstillatelse for utenlandsk personell om bord på norskregistrerte fly i internasjonal trafikk.

SAS mener at det er viktig med en gjennomgang av de næringspolitiske rammebetingelser for norsk luftfart. Imidlertid er SAS svært skeptisk til ensidige tiltak som ikke er harmonisert med våre naboland og EØS-området. Følgelig er SAS *imot* forslaget til endringer av utlendingsforskriften i det omfang som er beskrevet i denne høringen. Vi vil utdype dette i det følgende.

Det har skjedd store endringer i rammebetingelsene for internasjonal luftfart de siste 20 årene. I praksis har det blitt etablert et liberalisert luftfartsmarked innen EU/EØS-området siden 1997. Dette har medvirket til en effektivisering og fornying av det europeiske luftfartsmarkedet. I kjølvannet av dette har man fra EU også arbeidet med å utvikle en mer liberal 3dje-lands politikk som innebærer at EU på vegne av medlemslandene kan inngå liberale luftfartsavtaler med land utenfor EU. Imidlertid er ikke lønns- og arbeidsforhold i alle 3dje-land sammenlignbare med EU/EØS-området.

De enkelte EU / EØS-land har fortsatt ulike regelverk når det gjelder arbeids- og oppholdstillatelser. Danmark har i dag en regel om maksimalt 20 prosent av cabin crew på visse strekninger fra land utenfor EU/EØS området.

SAS har stor konkurranseflate til en rekke internasjonale flyselskaper både innen EU og utenfor. Alle de store flyselskapene som er basert i Europa har i dag hovedandelen av sine ansatte med oppholds- og arbeidstillatelse innen EU / sine hjemland. En full liberalisering av arbeidsmarkedet til at hele besetninger på flyvninger til / fra Europa til 3dje-land er fra 3dje-land er ikke registrert hittil i noe annet EU / EØS land. En full åpning for dette i Norge vil kunne gi dramatiske endringer i markedet i Europa.

SAS har i dag praktisert opptil 20 prosent av cabin crew fra 3dje land på sine flygninger fra CPH til Asia, ref. reglene i Danmark. Dette har primært vært begrunnet i behovet for servicepersonell (i tillegg til primæroppgaven safety) som har som oppgave å imøtekomme japanske og kinesiske passasjerers behov for å kommunisere på samme språk og med egen kulturbakgrunn på våre flygninger til Kina og Japan.

SAS registrerer at Norwegian Air Shuttle (Norwegian) har ønske om å basere alt sitt cabin crew på baser utenfor EØS-området. Om så skjer, samtidig med en full liberalisering i utlendingsforskriften i Norge, vil dette selskapet få store fortrinn økonomisk i forhold til andre flyselskaper basert i EU /EØS-området. Det er da sannsynlig at dette vil tvinge andre selskaper til å gjøre det samme. SAS på sin side har som policy å være et skandinavisk selskap med ansatte her i Skandinavia. En opphevelse av begrensningene i utlendingsforskriften vil følgelig gjøre dette utfordrende.

Et viktig forhold som ikke er grundig nok drøftet i høringsnotatet er mulighetene en endring i forskriften vil gi for at utenlandsk personell kan fly videre innen EU etter at disse har blitt gitt anledning til å fly til/fra Norge fra land utenfor EU/EØS. Har man hjemmel til å hindre en slik utvikling? Om dette blir mulig, vil Norge komme i en situasjon der landet har gitt muligheter for full frihet for tredjelands personell til å arbeide i Europeisk lufttrafikk. Dette kan så få følger for norske flyselskapers muligheter innen EU.

Et annet forhold som ikke er behandlet i høringsnotatet er mulighetene en eventuell oppheving av kravet til oppholdstillatelse gir for utenlandsk personell til å fly innenriks i Norge. SAS registrerer i dag at Norwegian benytter utenlandsk basert crew fra baser i EU på innenriks flygninger i Norge, som en del av sine normale operasjoner. Hvorledes er dette tenkt i forhold til crew fra baser utenfor EU/EØS?

SAS oppfatter vurderingene som kommer frem i høringsnotatet som mangelfulle. Det er ikke mulig å ta stilling til rekkevidden av forslaget på en god og hensiktsmessig måte, og SAS er redd for at forslaget om oppheving av dagens begrensninger, slik det fremstår, vil kunne få uante konsekvenser. SAS ser forslaget som konkurransevridende i forhold til etablerte europeiske flyselskaper, og at forslaget vil sette norske arbeidsplasser i fare.

SAS ber derfor Arbeidsdepartementet om ikke å åpne opp for full frihet til utenlandsk personell i forskriften nå, men heller starte et arbeid for harmonisering av rammebetingelsene i Skandinavia og inne EU/EØS-området. Dermed kan man på en ansvarlig måte gå skrittvis fram uten at eksisterende arbeidsplasser settes i umiddelbar fare.

Med vennlig hilsen

Ove Myrøld
Vice president Public Affairs and Infrastructure
Scandinavian Airlines System